

A bárányok szaga

Legfőbb feladatunk, hogy ismerjük mások fájdalmait és gyógyítsuk sebeiket

Az Úr megjelenése a tanítványoknak és Tamásnak (Jn 20,19–28)

Szent János evangéliuma elbeszéli, hogy az Úr megjelent tanítványainak a hét első napjának estéjén. Az ajtókat zárva tartották, mert a tanítványok féltek, és azon tűnődtek, vajon hamarosan nem őket fogják-e letartóztatni és keresztre feszíteni. Éppen a teljes tehetetlenségnek eme pillanatában a feltámadt, de még mindig sebesült Jézus megjelenik közöttük. Miután üdvözölte őket a feltámadás üzenetével – „béke veletek” –, megmutatja nekik kezét és oldalát, melyeken nyílt sebek vannak. Csak úgy kaphattak meghívást a kiengesztelődés és megbocsátás küldetésének szolgálatára a Szentlélek erejével, ha közelednek a sebeihez. Tamás akkor nem volt velük. Hallgassuk meg a beszámolót a feltámadt Úr és Tamás találkozásáról: „Tamás, egy a tizenkettő közül, akit Ikernek hívtak, éppen nem volt velük, amikor Jézus megjelent. Így szólt hozzá a többi tanítvány: »Láttuk az Urat.« Ő azonban ezt mondta nekik: »Ha nem látom a kezén a szegek helyét, és nem érintem meg ujjammal a szegek helyét, és nem teszem kezemet az oldalára, nem hiszem.« Nyolc nappal később ismét odabent voltak a tanítványai, és Tamás is velük. Bár az ajtók zárva voltak, Jézus eljött, megállt középen, és így szólt: »Béke veletek!« Azután Tamáshoz fordult: »Tedd ide az ujjad, és nézd meg a kezem, nyújtsd ide a kezed, és tedd az oldalamra, és ne légy tovább hitetlen, hanem hívő!« Tamás így felelt: »Én Uram, én Istenem!«» (Jn 20,24–28)

Azoknak, akik küldetést kaptak, érintkezésben kell lenniük a sérült emberiséggel

Figyeljétek meg, ahogyan Jézus felszólítja őket, hogy nézzék meg sebeit. Sőt egyenesen erősködik, hogy Tamás dugja bele az ujját a kéz-seibeibe, és érintse meg az oldalsebét. Próbáljátok meg elképzelni, mit érezhetett Tamás. De a feltámadt Úr sebeinek láttán kimondja a legnagyobb hitvallást, Úrnak és Istennek ismeri el Jézust. Látni és megérinteni Jézus sebeit – elengedhetetlen a hit aktusához és megvallásához. Mit tanulhatunk ebből az igen intim találkozásból? Az evangélista kétszer is megemlíti ezt a mozdulatot, s ezzel világossá teszi, hogy azok, akik meghívást kaptak keresztény hitünk lényegének, vagyis Krisztus halálának és feltámadásának hirdetésére, hitelesen csak akkor tudják azt hirdetni, ha állandó érintkezésben vannak az emberiség sebeivel. Ez az egyik tulajdonsága szolgálatunknak. Ez érvényes Tamásra és minden kornak, különösen a mi korunknak az Egyházára. Tomáš Halík atya ezt írja: „Krisztus odalép hozzá, Tamáshoz, és megmutatja neki sebeit. Ez azt jelenti, hogy a feltámadás nem a kereszt megsemmisítése vagy leértékelése. A sebek mindig sebek maradnak.” Krisztus sebei megmaradnak a világ sebeiként. Halík atya hozzáteszi: „Világunk tele van sebekkel. Meggyőződésem, hogy azoknak, akik **becsukják szemüket világunk sebei előtt, nincs joguk azt mondani: »Én Uram, én Istenem.«**” Számára Krisztus sebeinek meglátása és megérintése az emberiség sebeiben a feltétele annak, hogy hitelesen éljük meg hitünket. Így folytatja: „Nem vagyok képes hinni, amíg meg nem érintem a világ sebeit, szenvedéseit, mert a világ összes fájó sebe, az emberiség összes nyomorúsága Krisztusnak a sebe! Nincs jogom megvallani Istent, ha nem veszem komolyan felebarátom szenvedését. Az a hit, amely becsukja szemét az emberek szenvedése előtt, csak illúzió.” A hit csak a megfeszített és feltámadt Krisztus sebeiből születik meg, és születik meg újra, amely sebeket az emberiség sebeiben látunk és érintünk meg. Csak a megsebzett hit hiteles (Tomáš Halík). Hogyan tudjuk megvallani Krisztusba vetett hitünket, ha becsukjuk szemünket a visszaélések által okozott sérülésekkel szemben?

Mi forog kockán?

Az embereknek szükségük van arra, hogy közeledjünk sebeikhez, hogy beismerjük bűneinket, ha azt akarjuk, hogy a feltámadásba vett hitünkről hiteles és hihető tanúságot tegyünk. Ez azt jelenti, hogy mindannyiunknak személyesen fel kell vállalnunk a felelősséget, hogy gyógyulást vigyünk Krisztus testének sebeire.

A keresztre feszítés által okozott sebek a feltámadt Úron számomra a világ logikájával szembeni kihívást jelentenek. Ha megalkothatnánk a feltámadás koreográfiáját, Jézus Heródes házában vagy Pilátus árkádcsarnokában jelenne meg, és kimondaná a történelem legnagyobb „megmondtam nektek” mondatát. Végső győzelmében Jézus eltüntette volna a szenvedés, az igazságtalanság és a vereség legkisebb jelét is. Elérte volna, hogy mindez a feledés homályában maradjon, és sose kerüljön napvilágra. De nem ez Jézus útja. A feltámadás nem illúzióba ringató győzelem. Jézus megmutatja sebeit tanítványainak, és ezzel helyreállítja emlékezetüket. Helyesen mondja Roberto Goizueta, hogy „a Krisztus dicsőséges testén lévő sebek azoknak a kapcsolatoknak a megtestesült emlékezetét jelképezik, amelyek meghatározták az ő életét és halálát”.

Jézus sebei a szegényekkel, a betegekkel, az adószedőkkel, a rossz hírű nőkkel, a leprásokkal, a zajongó gyerekekkel, a kívülállókkal és idegenekkel való szeretet és együttérző kapcsolatának következményei. Jézus sebei annak a ténynek a következményei, hogy ő megengedte magának a megsebződést, miközben mások sebeit érintette. Azért feszítették meg, mert szerette ezeket a konkrét embereket, akik a társadalomtól és a valástól szereztek sérüléseket. Osztozott gyengeségükben és sebeikben, és így együttérző testvérré vált, és nem szigorú bírává. A zsidóknak írt levél ezt mondja: „Jóllehet ő a Fiú, szenvedéseiből tanulta meg az engedelmességet, és miután tökéletességre jutott, örök üdvösség szerzőjévé lett mindazok számára, akik engedelmeskednek neki” (Zsid 5,8–9). Az Úr sebei arra a szeretetre emlékeztetik a tanítványokat, amely kész, hogy megsebződjön az emberi nem iránti együttérzésből. Sebei a többiek sebei, melyeket szabadon magára vállalt. Ő nem okozott sebeket másoknak, de kész volt, hogy sebeket kapjon másoktól, irántuk érzett szeretetből és közösséget vállalva velük. Ahogyan Frederick Gaiser mondta: „A pásztor, aki gyógyít, sosincs távol a veszélyektől, sosincs védve azoktól a bajoktól és gyengeségektől, amelyekről meg akarja védeni a nyáját.” Csak a szeretet és együttérzés által szerzett sebek tudnak gyógyítani.

Ne féljete!

Kedves testvéreim! Féltre kell tennünk minden habozást, és közelednünk kell az emberek sebeihez, nem szabad félnünk attól, hogy mi is sebeket kapunk. Igaz, a sebek nagy része, melyeket kapunk, részét képezi az emlékezet helyreállítási folyamatának, melynek alá kell vetnünk magunkat,

ahogyan Jézus tanítványai tették. A feltámadt Úr sebei emlékeztették a tanítványokat az árulásra, arra, amikor ők maguk elárulták és elhagyták Jézust, mert féltek, és menteni akarták az irhájukat. A veszély első jelére eliszkoltak, rettegetek megfizetni annak árát, hogy az ő tanítványai, Péter pedig még azt is letagadta, hogy ismeri az Urat. Jézus sebei emlékeztetik őket és minket is arra, hogy a sebeket gyakran a nagyravágyásból, a legalizusból és a hatalommal való visszaélésből származó vakság okozza, ami bűnözőknek kijáró halálra ítélt egy ártatlan embert. A feltámadt Krisztus sebei az ártatlan szenvedés emlékét hordják magukon, de gyengeségünk és bűnösségünk emlékét is.

Ha a gyógyulás segítői akarunk lenni, el kell utasítanunk minden világias gondolkodásra jellemző tendenciát, amely nem hajlandó észrevenni és megérinteni mások sebeit, melyek Krisztus sebei a sebzett emberekben. A megsérült embereknek szükségük van arra, hogy mi most szilárdak legyünk a hitben. **A világnak hiteles tanúságtételekre van szüksége Krisztus feltámadásáról**, melyek a hit első aktusaként közelítenek az ő sebeihez. Szeretném hangsúlyozni: a hit aktusaként.

Roberto Goizueta azt állítja, hogy a sebek és a halál tagadása mások halálához és saját halálunkhoz vezet. Manapság az emberek szívében, de saját szívünkben is, nagy félelem uralkodik, mely arra készíti a mai emberiséget, hogy elkerülje világunk sebeinek megérintését, egyszerűen azért, mert félünk szembenézni saját sebeinkkel, halandóságunkkal, gyengeségünkkel, bűnösségünkkel és sebezhetőségünkkel. Ernest Becker megjegyzi, hogy azért kerüljük a fájdalmat és a szenvedést, mert fájdalmasan arra emlékeztetnek, hogy sebezhetőek vagyunk. Elhitették velünk, hogy ha van sok pénzünk, megfelelő biztosításunk, szigorúbb biztonságunk, figyelőkamera-rendszerünk, friss modellű autónk, a legújabb kutyánk és tagságunk a fiatalító egészségklubban, akkor ezek halhatatlanná tesznek bennünket. Sajnos így kizárjuk a sérült személyiségek látogatását fogadjuk, vagy barakkjaikat festett falakkal rejtjük szem elől. Élesen fogalmazva Roberto Goizueta kijelenti: „Ha letagadjuk a halált, akkor másoknak okozzuk azt. Ha letagadjuk a halált, akkor halált okozunk. De magunknak is halált okozunk. A fájdalomtól és a sebezhetőségtől való félelem, amely arra készítet, hogy kerüljük az igazán emberi kapcsolatokat, és elkerüljük azt a valódi szeretetet, amely mindig magában foglalja a másikkal szembeni megadást és sérülékenységet, végül megöli belső életünket – a miénket! –, azt a képességünket, hogy bármit is érezünk, akár fájdalmat, akár örömet, akár szeretetet.” A szeretetre való képességünk meghalhat. A sebeiktől való félelem elszigetel minket, és közömbössé tesz mások szükségleteivel szemben. A félelem erőszakos és irracionális viselkedésre készíti az embereket. A félelem védekezésre készíti az embereket még akkor is, ha nem fenyegeti őket veszély. Azok, akik félelmet keltenek másokban és a társadalomban, valójában önmaguktól félnek. Amikor észrevesszük és megérintjük a szenvedők sebeit, valójában saját sebeinket és Jézust érintjük meg. Váljunk egymás testvéreivé! Ismerjük el közös bűnünket abban, hogy sebeket okozunk az emberiségnek és a teremtett világnak! Halljuk meg a felszólítást a kiengesztelődésre! Vegyük észre a feltámadt Úr türelmes jelenlétét megtört világunkban!

(Részletek **LUIS ANTONIO TAGLE BÍBOROS**, manilai érseknek a 2018-as püspöki szinóduson elhangzott beszédéből.
Fordította: **Tözsér Endre SP**)